

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२२

सत्र – ६

विषय:- आधुनिक महाराष्ट्राचा सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक इतिहास (HC – 602)

दिनांक : २८/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते. दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)

- १.१ ब्रिटीश काळात सुरु झालेल्या आधुनिक शिक्षणाची उद्दिष्टे लिहा.
- १.२ ब्रिटीशपूर्व काळातील महाराष्ट्रातील स्त्रियांच्या परिस्थितीचे वर्णन करा.
- १.३ म. ज्योतीबा फुलेंच्या कार्याचा आढावा घ्या.
- १.४ ब्रिटीश सरकारचे साम्राज्यवादी आर्थिक धोरण स्पष्ट करा.
- १.५ प्रार्थना समाजाची माहिती लिहा.
- १.६ एक चळवळ म्हणून साहित्य संमेलनाचा आढावा घ्या.

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

- २.१ अनुताई वाघ यांच्या शिक्षणविषयक कार्याचा आढावा घ्या.
- २.२ ब्रिटीशपूर्व काळातील हिंदू धर्माचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २.३ ब्रिटीश काळात दळणवळणाच्या साधनांमध्ये कोणते बदल झाले?
- २.४ भूदान चळवळीची माहिती लिहा.

प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

- ३.१ महिला सुधारकांचे कार्य
- ३.२ मराठी साहित्यातील विविध प्रवाह
- ३.३ महाराष्ट्रातील ब्रिटीश कालीन नागरीकरण/ शहरीकरण
- ३.४ सहकार चळवळ

Translation in English

Sub: Social, Economic and Cultural History of Modern Maharashtra (HC-602)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Give the characteristics of the modern education introduced by the British.
- 1.2 Describe the position of women in pre British Maharashtra.
- 1.3 Take a review of the work of Mahatma Jyotiba Phule.
- 1.4 Explain the imperialist policies of the British.
- 1.5 Give information about "Prarthana Samaj"
- 1.6 Take a review of the Marathi Sahitya Sanmelana (Marathi Literary Meets) as a movement.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Take a review of the work done by Anutai Wagh in educational field.
- 2.2 Explain the nature of Hinduism during the pre-British era.
- 2.3 Which changes took place in means of communication during the British period?
- 2.4 Give information about, " Bhudan Movement".

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Work of Women Reformers
 - 3.2 Various streams of Marathi Literature
 - 3.3 Urbanization in Maharashtra during British Period
 - 3.4 Co operative Movement
-